

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 2

วันที่ 24 มีนาคม 2551

เวลา 17.00 - 18.20 น.

- การปฏิบัติตนของข้าราชการการเมืองที่มีต่อข้าราชการประจำ

มีหลายแบบตั้งแต่สมัยแรกถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะให้เกียรติและสุภาพ ยอมรับเรา มีความเชื่อใจให้เราทำงาน ไว้วางใจให้ร่างหนังสือ ติดต่อประสานงาน มีส่วนน้อยที่ปฏิบัติไม่ดี ที่เห็นเราเป็นเบี้ยและใช้งานไม่ถูกหลัก

บางคนที่เขายังไม่รู้สถานะเราเขาก็คิดว่าเราเป็นเด็ก แต่พอรู้ว่าเราเป็นระดับหัวหน้า เขาก็จะปฏิบัติกับเราอีกแบบและถ้าอยู่กันไปนานเขาก็จะรู้ว่าเราช่วยงานเขาได้เยอะ เขาก็จะค่อย ๆ ปรับ แต่เราก็ต้องมีการปรับตัวด้วยไม่ใช่ให้เขาปรับ ถ้าเขาปฏิบัติกับเราแบบนี้ เราก็ปฏิบัติแบบนี้กับเขา แต่ถ้าเขาแข่งกับเราก็ไม่ได้อ่อนไปหมดต้อง ดูหลักการ เหตุผล ข้อเท็จจริง ที่เราสามารถชี้แจงได้ แต่ถ้าคนที่เราชี้แจงแล้วไม่เข้าใจจริงๆ ก็ต้องปล่อย

- ส่วนใหญ่ข้าราชการการเมืองมาจากการเลือกตั้งหรือ ส.ส. หรือไม่

ที่ไม่เคยเจอ ส.ส. ส่วนใหญ่จะเป็นคนที่แต่งตั้งเข้ามา มีความรู้ทางวิชาการ คนสนิทส่วนตัว หรือเลขาส่วนตัวที่ติดตามมา แต่ส่วนใหญ่ที่เห็นและได้สัมผัส เช่น สมัยท่านชวนฯ จะเป็นท่านธวัช ซึ่งเป็นข้าราชการก็จะเข้าใจกันดี แต่สมัยท่านนิพนธ์ฯ ท่านนี้จะเป็น ส.ส.แท้

- ความแตกต่างด้านการปฏิบัติงานระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ

ไม่ต่าง เพราะข้าราชการการเมืองจะรู้งานดี และเราจะได้ความรู้อีกแบบเป็นความรู้เกี่ยวกับรัฐสภา ยุทธศาสตร์ของพรรค และได้ประสานงานกับคนของเขาซึ่งเป็นเอกชน ทำให้เรามีความรู้หลากหลาย ซึ่งเป็นข้อดี สมมติว่านายเรามาจากข้าราชการการเมืองที่เป็นนักวิชาการจะให้ความรู้แบบวิชาการล้วนๆ มีความรู้ไปอีกแบบ

- ด้านการศึกษา

อยู่ในเกณฑ์ดี อาทิ ท่านนิพนธ์ฯ ก็จบเมืองนอก เผอิญเรามาอยู่กับคนที่มีศักยภาพ เลขาธิการนายกรัฐมนตรีส่วนใหญ่จะเก่ง ยังไม่เคยเจอ เพราะ สมัยน้ำชาติก็เป็นทหาร พล.อ. ปัญญาฯ พล.อ.วันชัย จิตจางค์ สไตส์ทหารกับข้าราชการเหมือนกันเพราะฉะนั้นก็จะเข้าใจระบบงาน พี่จะไม่ค่อยเจอ ส.ส.เท่าไร พี่เคยอยู่หน้าห้องท่านสุวิทย์ นั้นเป็น ส.ส. แต่มีความรู้ จึงไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน ทั้งการสั่งการมอบหมาย ก็มีใจเข้าดี เพราะท่านผ่านการเป็นผู้ว่าการทางพิเศษมาจึงรู้ระบบ

- เคยได้ยินหรือไม่ว่าข้าราชการการเมืองบางท่านปฏิบัติตนไม่สุภาพกับข้าราชการประจำของ สลน.

ยังไม่เคยเจอ แต่เพื่อนเจอ มีการใช้อำนาจโดยใช้คำพูดไม่ดีไม่ยอมรับ ถึงได้มีการส่งกลับ แต่เราอยู่กับเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลยไม่ค่อยมีปัญหา ทุกคนมีคุณภาพหมด

- เรื่องการส่งกลับจะมี 2 สาเหตุ คือ 1) คนที่เราทำงานด้วยทำตัวไม่ดี และ 2) คนของ สลน.เองไม่ดี ทำตัวไม่เหมาะสม มีส่วนหรือไม่

ส่วนใหญ่คนที่ไม่ไหวจริง ๆ ก็ต้องถูกส่งกลับ หมายถึงคนที่สุด ๆ จริง ๆ ถ้าปกติถ้าจะส่งกลับต้องมีการอบรมก่อน ต้องมีการเตือนถ้าคุณทำไม่ดีจริงก็ต้องถูกส่งกลับ ส่วนใหญ่ไม่ถึงขนาดไล่ง เพราะผู้ใหญ่เป็นคนส่งมา

- ปัญหาหลักในการปฏิบัติงานต่อข้าราชการการเมือง

เราต้องทำให้เขาเข้าระบบเราให้ได้ มาใหม่ ๆ เลขา นรม. บางคนเซนต์แฟ้มไม่เป็น ถ้าทุกคนที่มาใหม่ ๆ ไม่เป็นงานเราก็จะเหนื่อยช่วงแรก ซึ่งก็จะเป็นเทคนิคของเราที่จะต้องอธิบาย อาทิ การมีเรื่องเดิมให้ท่านดู ต้องอธิบายทุกอย่างไม่เพียงแต่ท่านเท่านั้นยังมีทีมงาน ซึ่งทีมงานบางคนสั่งเราผิดงาน เราก็ต้องบอกไปว่ามันไม่ใช่งานของเรา คืองานบางงานเราไม่ได้ทำ ก็ต้องอธิบายให้ฟัง มาใหม่ ๆ เขาไม่รู้ว่า สลน.กับ สลค. ต่างกันอย่างไร หน้าทีของเราเลยต้องรู้ทุกอย่าง เราต้องรู้ทุกเรื่อง อธิบายกลไกให้เห็น

- ลักษณะการปฏิบัติงานของข้าราชการการเมืองที่หวังไว้เป็นอย่างไร

คือ ต้องมีการศึกษางานมาก่อน มีการเตรียมพร้อมรู้ว่าองค์กรของรัฐบาลเป็นอย่างไร ทั้ง 2 ฝ่ายต้องมีการเรียนรู้ร่วมกัน (two way communication)

- คิดว่าข้าราชการประจำมีปัญหาอะไรในการปฏิบัติงาน

คือ เราควรเพิ่มความกล้าแสดงออก เพื่อให้รู้ว่าเราก็มีความรู้เหมือนกัน ซึ่งข้าราชการประจำบางคนไปยึดติดกับตำแหน่งเลยขาดความกล้า ไม่กล้าเสนอความคิดเห็น และตนเองต้องพร้อม มีข้อมูลทุกอย่างครบถ้วนพร้อมที่จะเสนอ เพราะถ้าเราทำไม่ดีจะถูกมองไปถึงองค์กร

- วิธีการจัดคนมาเป็นหน้าห้องควรดูจากอะไร

ต้องมีการอบรม เพราะยุคที่ผ่านมามีการส่งเด็กตำแหน่งธุรการมาอยู่หน้าห้อง รมว. ซึ่งบางทีแนะนำผิด ๆ ร่างหนังสือไม่ถูกใจ จึงควรมีการอบรมรุ่นใหม่ๆ จัดให้มีการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้ร่วมงาน เพราะทุกวันนี้คนไม่พอและไม่พร้อมบางคนไม่มีคุณภาพ ไม่มีความรู้ ทั้งนี้ เพื่อเตรียมพร้อมกับสภาวะการณ์ในอนาคต (เกษียณ) ปัจจุบันมีการพิจารณาจัดคนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อก่อนไม่มีการจัดคนอย่างเหมาะสม ใครเคยไปก็ไปเอง ไม่มีการจัด วิ่งไปหาคนโน้น

คนนี้ เดิมนั้นมีการจัดระบบมากขึ้น สมัยก่อนเจ้าหน้าที่เพียงพอเพราะ รอง นรม. 1 ท่าน/หน้าห้อง 2 คน แต่ปัจจุบันมีทั้งที่ รอง นรม. รองการเมือง ที่ปรึกษา การแก้ปัญหา คือ ควรมีการแชร์หน้าห้องกันคือใช้หน้าห้องร่วมกัน เพราะงานที่มีก็จะเป็นงานที่ต้องประสานกันอยู่แล้ว

- หากมีการปรับปรุงข้าราชการ สลน. ในส่วนที่เกี่ยวกับการเมืองคิดว่าจะเป็นในรูปแบบใด

1. ควรมีการอบรมบุคคลซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด โดยให้ความรู้เกี่ยวกับองค์กร เช่น อำนาจ นรม. มีอะไรบ้าง หน่วยขึ้นตรงมีอะไรบ้าง

2. การทำงานต้องถูกต้องตามสาย

- หลักการปฏิบัติงาน

ทุกคนต้องทำงานได้หมด บางครั้งผู้ใหญ่จะยึดติดกับตัวบุคคล ซึ่งถ้าเปิดโอกาสให้เราได้ทำงานหลากหลายเราก็จะมีการเพิ่มพูนองค์ความรู้ การบริหารจัดการ มันก็สนุกไปอีกแบบ

- ข้าราชการการเมืองบางคนไม่เข้าใจระบบ ไม่ให้เกียรติข้าราชการประจำ จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ผู้ใหญ่ของ สลน. ต้องเป็นคนแนะนำเจ้าหน้าที่ที่เป็นหน้าห้องอย่างเป็นทางการให้ข้าราชการการเมืองที่เพิ่งดำรงตำแหน่งรู้จัก เพื่อท่านจะได้เชื่อถือ และรู้สึกว่าได้ทำงานนี้ไม่ได้มาเอง เมื่อมีปัญหาจะมีผู้ใหญ่คอยสนับสนุนให้คำปรึกษาและแก้ไข ซึ่งปัจจุบันมีการแย่งตัวบุคคลที่เก่งๆ (ข้าราชการประจำ) เป็นหน้าห้อง ต้องการคนที่มีคุณสมบัติ ประกอบด้วย มีความรู้ทางกฎหมาย และร่างหนังสือเก่ง รวมทั้งความประพฤติดี เวลาจัดคนต้องเพิ่มในแขนงที่ขาดแคลน คือข้าราชการต้องรู้เรื่องกฎหมาย กล่าวคือ ข้าราชการการเมืองต้องการข้าราชการประจำที่มีความรู้ทางด้านกฎหมาย ซึ่งหน้าห้องต้องรู้จักชวนขอความช่วยเหลือเพิ่มเติม สนใจมิติกรม. ติดตามสถานการณ์ ข้อมูล กฎหมายที่ยกเลิก

- ปัญหาการเทรนต์หน้าห้อง

ต้องมีการปรับปรุง อบรมจากชีวิตจริงโดยการนำบุคคลที่มีประสบการณ์จริงมาเป็นผู้ให้ความรู้ มีคนมากที่ไม่รู้ แต่เรารู้แค่นี้ก็ไม่พอ ต้องแสวงหา เช่น ทุกวันนี้ยังอธิบายให้ลูกน้องฟังด้วยว่าคณะกรรมการตามระเบียบคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการตามมติ กรม. คณะกรรมการตามระเบียบกฎหมาย เป็นอย่างไร ต้องอธิบายให้เข้าใจ เพราะถ้าคนไม่รู้จะไม่เข้าใจ แต่ถ้าบอกหรืออธิบายให้ฟังก็จะเข้าใจ และเมื่อปฏิบัติงานซ้ำๆ ก็จะเข้าใจได้เอง

- อยากให้มีการจัดอบรม work shop

**** ถ้าไม่ถ่ายทอดกระบวนการทำงานไว้ให้เด็กรุ่นใหม่ๆ เมื่อเกษียณไปแล้วจะทำอย่างไร ถ้ารอถ่ายทอดตอนเกษียณคงไม่ทัน ต้องมีการเรียนรู้และทำการปฏิบัติงานจริง และเมื่อทำอะไรผิดก็แก้ไขโดยการนำเอาของเดิมที่โดนแก้ไขมาเทียบ จะได้รู้ว่าที่ผิดนั้นเพราะอะไร